

JHS 194 Kuntien ja kuntayhtymien XBRL-raportointi

Liite 4. Raportoinnin erillisohjeet

Versio: Muokattu 4.9.2019

Julkaistu:

Voimassaoloaika: toistaiseksi

KTAS Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma (15.1. mennessä)

KTAS sisältää kuntien ja kuntayhtymien kuntalain mukaiset talousarvio- ja suunnitelmatiedot kokonaistalouden tasolla, toimiala- tai palvelukohtaista erittelyä ei käyttötalouden osalta edellytetä. Kokonaistaloutta kuvataan tuloslaskelmaosan, rahoitusosan ja eräiden niitä täydentävien tietojen avulla. Talousarviota vastaavat tiedot annetaan myös kahdelta seuraavalta vuodelta (taloussuunnitelmakausi).

Tuottojen ja kulujen erittely noudattaa kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelmakaavaa kuitenkin niin, että kaikkia tuloslaskelman mukaisia alarittelyjä ei edellytetä. Investoinnit eritellään valtiovarainministeriön tarpeiden vuoksi niiden luonteen mukaisesti tase-erittäin, ja rakennusten tase-erä jaoteltuna opetus- ja kulttuuritoimen, sosiaali- ja terveystoimen sekä muihin rakennuksiin. Myös keskeneräiseksi tilikauden lopussa jäävät investoinnit esitetään siinä ryhmässä, jossa ne esitetään valmiina.

Talousarvio- ja suunnitelmatiedot sisältävät kunnan liikelaitokset ja muut eriytyvät yksiköt, mutta ei konserniyhteisöjä. Liikelaitokset yhdistellään talousarvioon vastaavalla tavalla kuin tilinpäätöksessä sisäiset erät eliminoiden. Myös eri tehtävien väliset sisäiset erät eliminoidaan. Henkilöstömäärä ja lainakanta ilmoitetaan arvioidun vuoden lopun tiedon mukaan. Kunnan tuloveroprosentti ilmoitetaan taloussuunnitelmavuosilta verotulojen arvioinnissa käytetyn veroprosentin mukaisena. Tavallisesti käytetään päätettyä veroprosenttia, mutta esimerkiksi talouden tasapainottamisohjelmiin voi sisältyä suunniteltuja veroprosentin korotuksia.

KTAS perustuu kuntien ja kuntayhtymien talousarviosta annettuun JHS 199 -suositukseen. Rivikohtaiset ohjeet on annettu suosituksessa.

KKNR Kuntien ja kuntayhtymien neljännesvuosiraportointi (ensimmäiseltä vuosineljännekseltä 30.4. mennessä ja kolmannelta vuosineljännekseltä 31.10. mennessä)

KKNR-raportin tiedot muodostuvat tilien saldoista kolmen tai yhdeksän kuukauden kirjausten mukaisina. Tilien saldot esitetään noudattaen yleisiä tilinpäätösperiaatteita, jolloin ne sisältävät olennaiset jaksotukset mukaan lukien suunnitelman mukaiset poistot. Lomapalkkavelkaa ei kuitenkaan esitetä todellisen velan mukaisena, koska velan määrä ei muutu tasaisesti tilikauden aikana. Lomapalkkavelka voidaan ottaa huomioon osuutena koko vuoden arvioidusta muutoksesta. Kolmannen vuosineljänneksen tiedot esitetään kumulatiivisina tietoina vuoden alusta.

Investointeja (pysyviä vastaavia), antolainoja ja lainoja kuvaavien tase-erien yhteydessä esitetään alkusaldo sekä muutokset jaoteltuna niiden luonteen mukaan. Esimerkiksi antolainoista ja lainoista esitetään erikseen lyhennykset ja nostot. Sektoriluokitus perustuu Tilastokeskuksen päätökseen.

Neljännesvuosiraportin yhteydessä on mahdollista kuvata lyhyesti sanallisesti sellaisia tekijöitä, jotka eivät toteudu tasaisesti vuoden aikana. Tällaisia ovat esimerkiksi toteutuneet tai loppuvuoden aikana toteutuvat, tiedossa olevat satunnaiset erät. Sanallisen osuuden tarkoituksena on viestittää raportin käyttäjälle tekijöistä, jotka on hyvä ottaa huomioon raporttiin pohjautuvassa kunnan talouden analysoinnissa.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Kuntien ja kuntayhtymien puolivuosisiraportointi (ensimmäiseltä puolelta vuodelta 15.8. mennessä ja koko vuodelta seuraavan vuoden 15.4. mennessä)

Puolivuosisiraportointi on sisällöltään muuten sama kuin neljännesvuosisiraportointi, mutta ensimmäisen puolivuosisiraportin yhteydessä esitetään tilinpäätösarvio koko vuodelta. Puolivuosisiraportoinnin tiedot esitetään kumulatiivisina tietoina vuoden alusta.

Tilinpäätösarvio esitetään ensimmäisen puolivuosisiraportoinnin yhteydessä talousarviotietojen mukaisesti (talousarvion rahamääräiset tiedot). Tilinpäätösarvio muodostaa siten päivitetyn tiedon talousarviosta. Tilinpäätösarvio esitetään ennakoitujen koko vuotta koskevien tietojen mukaisena riippumatta siitä, onko talousarviomuutoksia hyväksytty.

KKTPA Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätösarvio (25.1. mennessä edelliseltä vuodelta)

KKTPA-raportti on puolivuosisiraportointiin verrattuna täydellisempi arvio tilinpäätöksestä. Se sisältää tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman laskelmien erien tasolla, ei tileittäin.

KKTR Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösraportointi (15.4. mennessä edelliseltä vuodelta)

KKTR sisältää kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätöksen laskelmat: tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman. Tuloslaskelma ja tase ilmoitetaan tilikohtaisina saldoina, ja rahoituslaskelma erillisenä laskelmana. Tilinpäätökseen sisällytetään kunta mukaan lukien liikelaitokset.

Laskelmien laadintaa koskevat ohjeet on annettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeissa (yleisohjeet tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman laadinnasta).

KKOTR Kuntakonsernien tilinpäätösraportointi (15.4. mennessä edelliseltä vuodelta)

KKOTR sisältää kunnan tai kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laskelmat: konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään kunnan tai kuntayhtymän lisäksi tytäryhteisöt sekä suhteelliset osuudet kuntayhtymistä. Lisäksi siihen yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä osakkuusyhteisöt. Konsernitase raportoidaan lyhennetyn tasekaavan mukaisena. Tilinpäätöslaskelmien lisäksi ilmoitetaan saamisiin ja velkoihin sisältyvien laskennallisten verosaamisten ja -velkojen määrä.

Konsernitilinpäätöksen laadintaa on ohjeistettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laadinnasta. Tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman eriiä koskevaa ohjeistusta löytyy myös tuloslaskelmaa, tasetta ja rahoituslaskelmaa koskevista yleisohjeista.

KKYTT Kuntien ja kuntayhtymien kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot (31.5. mennessä edelliseltä vuodelta)

KKYTT-tietoina raportoidaan erityisesti Tilastokeskuksen tarvitsemia erillisiä taloustietoja. Samaan taulukkoon on yhdistetty myös muita yksittäisiä tiedonkeruita kuten kuntien erityisen vaikeaa taloudellista asemaa kuvaavissa tunnusluvuissa tarvittava tieto kunnan vuokravastuiden kokonaismäärästä. Tietoihin sisällytetään kunnan tiedot mukaan lukien liikelaitokset siten, että mahdolliset sisäiset erät eliminoidaan.

KKYTT perustuu kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportoinnista annettuun JHS 205 -suositukseen. Kutakin kerättävää tietoa koskevat ohjeet on annettu suosituksessa. Vuokravastuita koskeva tieto annetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman liitetietojen laadintaa koskevan yleisohjeen mukaisesti.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

KKTPP Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot palveluluokkakohtaisesti (käyttötalous, investoinnit) (31.5. mennessä edelliseltä vuodelta)

KKTPP-raportointi sisältää palveluluokkakohtaiset tiedot menoista, tuloista ja investoinneista. Palveluluokat perustuvat JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus -suositukseen. Tulojen ja menojen sekä investointien erittely perustuu JHS 192 Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelomalli -suositukseen.

Tukipalvelut jaetaan muille palveluluokille siten, että tukipalvelujen tulojen ja menojen erotus on nolla. Jakamisessa voidaan käyttää sisäisiä menoja ja tuloja, vyörytyseriä tai menonsiirtoja.

Erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyviä karkeampia erittelyjä ja niiden käyttöä on kuvattu tarkemmin JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus -suosituksen ohjeissa.

TOTT Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta (31.5. mennessä edelliseltä vuodelta)

TOTT-taulukkomallilla kerätään esi- ja perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä lukiokoulutuksen kustannusseurantatiedot sekä valtionosuuslaskentaan käytettävät talous- ja toimintatiedot.

TOTT-taulukkomallilla kerätään esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen käyttötalouden kustannukset ja kustannuksiin ilmoitetaan ainoastaan opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset.

Esiopetus sisältää sosiaali- ja opetustoimessa itse järjestetyn sekä ostopalveluna hankitun esiopetuksen. TOTT-tietoihin sisällytetään myös esiopetuksena annettu sairaala- ja vammaisopetus sekä vaikeimmin kehitysvammaisten opetus. Kustannukset erotellaan opetukseen, kuljetukseen, ruokailuun, muuhun oppilashuoltoon, hallintoon, kiinteistöjen ylläpitoon, sisäisiin vuokriin sisältyviin pääomakustannuksiin ja kotikunnan maksuosuuksiin. Esiopetuksena annetun sairaala- ja vammaisopetuksen osalta voidaan myös raportoida toimintojen mukaisesti, mutta muiden opetuksien osalta riittää summatason toimintakulut ja henkilöstökulut.

Perusopetuksen osalta TOTT-tietoihin sisällytetään perusopetuksen tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään. Tähän sisällytetään myös sairaala- ja vammaisopetus, vaikeimmin kehitysvammaisten opetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus sekä aikuislukioissa, kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä aikuisten perusopetus. 9-vuotisen perusopetuksen kustannukset erotellaan opetukseen, majoitukseen, kuljetukseen, ruokailuun, muuhun oppilashuoltoon, hallintoon, kiinteistöjen ylläpitoon, sisäisiin vuokriin sisältyviin pääomakustannuksiin ja kotikunnan maksuosuuksiin. Muiden opetuksien osalta voidaan myös raportoida toimintojen mukaisesti, mutta muiden opetuksien osalta riittää summatason toimintakulut ja henkilöstökulut.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta raportoidaan kunnan järjestämän, perusopetuslain (1136/2003 8 a luku) edellytykset täyttävän koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan käyttökulut ja tuotot. Tiedot ilmoitetaan erikseen oman toiminnan, ostopalveluna hankitun ja kunnan avustaman toiminnan osalta

Lukiokoulutuksen osalta raportoidaan tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään. TOTT-taulukkoon sisällytetään myös kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä lukiokoulutus, maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus sekä lukion aineopiskelu. Lukiokoulutuksen valtionosuuspohjaan kuuluvat kustannukset erotellaan toiminnoittain opetukseen, majoitukseen, ruokailuun, muuhun oppilashuoltoon, hallintoon ja kiinteistöjen ylläpitoon. Edellä mainittuihin toiminnoittaisiin kustannuksiin sisältyvä lukiokoulutukseen valmistava koulutus raportoidaan lisäksi erikseen. Valtionosuuspohjaan kuulumattomista kustannuksista raportoidaan sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset ja kotikunnan maksuosuudet.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Pienet hankkeet raportoidaan TOTT-tietomallissa esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Pienet hankkeet ovat investointeihin sisältyvät valtioneuvoston asetuksella säädetyn euromäärän (alle 400 000 euroa) alittavat hankkeet, joihin ei ole saatu erillistä perustamishankkeen valtionavustusta. Raja on hankekohtainen. Pienten hankkeet sisältyvät investointiosassa ilmoitettuihin lukiokoulutuksen investointimenoihin. Pienistä hankkeista kysytään lukion osalta myös alv:n osuus.